

”Kriget var inte över på fredsdagen 1945”

Årets stipendium från Micael Bindefelds stiftelse till minne av Förintelsen går för första gången till litterära projekt.

”När de sista överlevande snart inte finns mer blir det extra viktigt att föra de här berättelserna vidare”, säger han.

Det är författarna Natalie Verständig och Anders Rydell som får 200 000 kronor var för att möjliggöra spridandet av deras böcker till skolungdomar. En amerikansk studie visar att två tredjedelar av millenniegenerationen inte vet vad Auschwitz är.

Debutanten Natalie Verständig har skrivit romanen ”Att försöka rädda” om sin morfar Samuel, som överlevde nio olika arbets- och koncentrationsläger under Förintelsen.

Boken bygger på anteckningar från kriget som morfadern lämnade efter sig, men Natalie Verständig har också lagt till en parallellhandling från 1956 som utspelar sig elva år efter att han kom till Sverige.

”Det är ett sätt att visa att kriget inte var över på fredsdagen 1945. De överlevande som hade förlorat familj, vänner

Di Fakta

Micael Bindefelds Stiftelse – till minne av Förintelsen

■ **Delar ut stipendier** till initiativ som informerar eller på annat sätt förmedlar kunskap om Förintelsen. I år delas de ut för femte gången.

■ **Årets stipendier** på sammanlagt 400 000 kronor delades ut den 27 januari, på Förintelsens minnesdag, på Dramaten i Stockholm.

■ **Natalie Verständigs roman** ges ut av Natur & Kultur och Anders Rydells novellsamling ges ut av Novellix.

och hela sin tillvaro bar alltid minnet av Förintelsen med sig”, säger hon.

Natalie Verständig är volontär inom föreningen Zikaron, som består av tredje generationens överlevande som föreläser på skolor. Micael Bindefelds stiftelse köper 2000 exemplar av hennes roman för att sedan skänka böckerna till Zikaron, som kommer att dela ut dem till eleverna vid skolbesöken.

På samma sätt köper stiftelsen närmare 10 000 noveller som har sammanställts av Anders Rydell i samlingen ”Fyra noveller om Förintelsen”. Böckerna skänks till Forum för levande historia, som ska distribuera dem till skolungdomar.

Anders Rydell har bland annat skrivit de uppmärksammade böckerna ”Plundrarna” och ”Boktjuvarna” om hur nazisterna stal det judiska folkets konstskatter. Nu har han letat upp europeiska författare som har skildrat Förintelsen, men som ännu inte är översatta till svenska. I den nya novellsamlingen har han valt ut fyra av dem.

”Nazisterna plundrade den judiska kulturen, och det gjordes inte bara av girighet. Det var ett sätt att frånta det judiska folket dess kultur, historia och mänsklighet. Plundringen var ett ideologiskt projekt”, säger han.

Båda författarna tycker att de högerpopulistiska vindar som nu blåser över världen är djupt obehagliga.

”Jag tror inte att det är en slump att det sker samtidigt som de sista överlevarna håller på att försvinna. Då kommer de här idéerna upp till ytan igen. Om vi inte kunde lära oss något av Förintelsen, vad kan vi lära oss då?”, säger Anders Rydell.

”Det är tragiskt att vi inte har längre minne än så. Att historia och fakta ifrågasätts är också väldigt otäck”, säger Natalie Verständig.

SUSANNE BARK

susanne.bark@di.se

08-573 650 29

FOTO: JORDAN STRAUSS

”Min rumpa i storlek 40 kommer att vara där den 10 februari.”

Bebe Rexha är ett av de största stjärnskotten i den amerikanska musikbranschen. Till den stundande Grammygalan är sångerskan också nominerad i kategorin bästa nya artist. Men 29-åringen har svårt att hitta något att ta på sig.

Orsaken? Bebe Rexha har, trots en väldigt genomsnittlig kroppsstorlek, hittills inte lyckats hitta en stjärndesigner som vill göra en skräddarsydd klänning till henne. Men sångerskan struntar i modebranschens kroppsfixering och tänker komma till galan oavsett klädsel, konstaterar hon i ett Instagram-inlägg. (BBC)

Här öppnar en riktig skräpbar

Hur skulle det smaka att slå sig ned med en riktigt god mikrobryggd öl och lite väl utvalda delikatesser och njuta av att se hur sopor tas om hand på andra sidan glasrutan?

Den som är sugen på att testa kan bege sig till Tokyo-området västra delar. I förstaden Musashino har det skapats en cocktailbar mitt inne i en återvinningsstation, skriver The Japan Times. Utsikten genom glaset är en hängande grävsropa som lyfter upp sopor ur den 23 meter djupa gropen till en förbränningsapparat i ena änden av lokalen.

Tanken är att Gomi-Pit Bar, japanska för skräphögsbaren, ska bli ett nytt sätt att belysa vikten av hållbarhet och sophantering. (Di)

nya stjärnor

■ Den nya versionen av krogbibeln Guide Michelin, utgiven på hemmaplan i Frankrike, sätter nytt rekord i stjärnrestauranger som drivs av kvinnliga kockar.

I den nya upplagan återfinns elva nya, skriver CNA Lifestyle. Bland dessa märks Baieta, som ägs av Julia Sedefdjian, som med sina 24 år blir den yngsta kocken att belönas i Guide Michelin. Förra året fanns det blott två kvinnoledda krogar över wwlag i skriften.

Sammanlagt återfinns det 75 nytillskott i listorna av krogar med en, två eller tre stjärnor. Noterbart är också att Sebastian Bras, som under 2017 skapade rubriker när han lämnade tillbaka de tre stjärnorna som hans familjeres restaurang Le Suquet hade, nu är tillbaka, om än med bara två stjärnor. (Di)

Di Sudoku

8			9					
			3			2	5	
1		4	5	7			3	
		8						
			1	5				
	7				3			
9				8			1	3
7		2						5
	5							4

Rutorna ska fyllas i så att varje rad, vågrätt och lodrätt, och varje 3x3-ruta, innehåller siffrorna 1–9 utan att någon siffra förekommer två gånger. Lösning finns på sista sidan i dagens tidning.

BELÖNAS FÖR LITTERÄRA INSATSER. Natalie Verständig och Anders Rydell, här vid minnesmärket över Raoul Wallenberg i Stockholm, får stipendium för sina böcker om Förintelsen.

FOTO: ERIK SIMANDER